

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ

В. М. Якубенко

ІСТОРИЧНІ СИМВОЛИ РАДІОТЕХНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЛЬВІВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ¹

Історія радіотехнічного факультету (сьогодні Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки) Львівської політехніки, якому в 2017 році виповнилось 65 років, багата на різноманітні знаменні події, важливі наукові та освітні досягнення. Ми пошараємося видатними науковцями та педагогами, знаменитими випускниками. Більшість історичних здобутків інституту зафіксовано в нарисах і спогадах, газетних і наукових публікаціях та засвідчено різноманітними нагородами, пам'ятними медалями, вимпелами та нагрудними знаками (значками).

Особливо велику цінність для кожного працівника, студента та випускника мають значки та пам'ятні медалі, які було випущено з нагоди ювілейних дат та знаменних подій.

Історично першим нагрудним знаком радистів став значок, який виготовили в 1972 році з нагоди 20-річчя радіотехнічного факультету Львівської політехніки. На ньому (рис. 1) зображено транзистор та електронну лампу, які були тоді головними компонентами радіоелектронних пристроїв. Навколо значка написи: зверху аббревіатура “ЛОЛПІ” – Львівський орден Леніна політехнічний інститут, внизу – “20 років РТФ” – 20 років радіотехнічному факультету. Форма значка кругла, діаметр 23 мм, матеріал – жерсть.

Рис. 1

Рис. 2

Рис. 3

У 1977 році виготовлено значок з нагоди 25-річчя радіотехнічного факультету (рис. 2), в центрі якого стилізоване зображення антени, яка опирається на земну кулю і від якої поширюються радіохвилі у вигляді жовтих кілець на червоному тлі. Вершок антени має вигляд ракети, яка мчить у Всесвіт і цим символізує бурхливий розвиток радіоелектроніки. Форма значка кругла, діаметр 40 мм, матеріал – жерсть.

У 2002 році з нагоди святкування півстолітнього ювілею факультету виготовлено значок прямокутної форми (розміром 15x20 мм) на керамічній основі (рис. 3). У центрі значка на фіолетовому полі овальної форми цифри “50”, які вказують на 50-річний ювілей факультету. Над нею стилізована антена, від якої поширюються радіохвилі у вигляді розтягнутих фіолетових кілець, внизу – спектральна характеристика радіосигналу.

У 2012 році до 60-річчя з дня заснування радіотехнічного факультету Харківський національний університет радіоелектроніки виготовив пам'ятні медалі, які передав колективу Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки під час святкування ювілею. На аверсі медалі (рис. 4) зображено герб Львівської політехніки. Зверху над ним напис “60 років”,

¹ Пам'ятні монети, медалі та значки – історичні символи Львівської політехніки. Каталог / А. Г. Загородній, В. М. Якубенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 88 с.

знизу – “РТ факультету”. На реверсі медалі стилізована аббревіатура “ХНУРЕ”, яка означає “Харківський національний університет радіоелектроніки”. Навколо аббревіатури написи: зверху – “ХАРКІВ-ЛЬВІВ ЗАВЖДИ РАЗОМ”, знизу – “НАС ПОЄДНАЛА РАДІОТЕХНІКА”.

Рис. 4

У 1994 році виготовлено значок з нагоди відзначення 50-річчя заснування першої кафедри радіотехнічного профілю у Львівській політехніці, яка започаткувала утворення радіотехнічного факультету, а саме: кафедри теоретичної радіотехніки та радіовимірювань. На значку (рис. 5) зображено герб Львівської політехніки. Внизу з боків герба вказано роки: “1944” – рік заснування кафедри та “1994” – рік святкування 50-річного ювілею. Під гербом та навколо нього написи: “50/РОКІВ” та “КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ РАДІОТЕХНІКИ ТА РАДІОВИМІРЮВАНЬ”. Форма значка кругла, діаметр 40 мм, матеріал – жерсть.

Рис. 5

Свідченнями активної участі колективу інституту в громадських та спортивних заходах, а також у студентських будівельних загонах стали випуски спеціальних нагрудних знаків. Зокрема, на відзначення 80-річчя винаходу радіо, яке святкувались в День радіо – 7 травня 1975 року, – випущено спеціальний значок прямокутної форми (розміром 15×20 мм) на основі склотекстоліту. Зліва на значку (рис. 6) зображено стилізовану антену, від якої поширюються радіохвилі, складену з вертикально розташованих букв “РТФ”, – аббревіатура радіотехнічного факультету. Праворуч – ратуша міста Львова. Згори аббревіатура “ЛОЛПІ” – Львівський ордена Леніна політехнічний інститут, внизу напис “ДЕНЬ РАДІО”, під ним дата – “7.V.1975”.

Рис. 6

Участь студентів-радіотехніків в студентських будівельних загонах засвідчена нагрудним знаком бійців загону “Янтарь”, який працював у 1975 році на будовах Чукотки. В центрі значка стилізоване зображення сопок Чукотки. Над ними стилізовані параболічна антени та телевізійна вежа, навколо яких поширюються радіохвилі, – основні символи радіотехніків. Внизу на фоні сопок напис “Чукотка/1975”, навколо – “СТУДЕНЧЕСКИЙ СТРОЙОТРЯД “ЯНТАРЬ”. Внизу аббревіатура “ЛОЛПІ” – “Львовский ордена Ленина политехнический институт”. Форма значка кругла, діаметр 45 мм, матеріал – латунь.

Рис. 7

Активність студентів та співробітників інституту в спортивних змаганнях засвідчують численні грамоти, кубки та медалі. Одну із спортивних медалей за перемогу в турнірі з волейболу, що проводився у Львівській політехніці в 2014 році, присвячено спортсмену-волейболісту, неодноразовому капітанові збірної радіотехнічного факультету, а пізніше й інституту – Зеновію Івановичу Меніву – багатолітньому завідувачу навчальних лабораторій кафедри телекомунікацій. На лицевому боці медалі справа на накладному диску, покритому білою емаллю,

кольоровий портрет Зеновія Івановича, зліва – лаврова гілка – символ слави. На звороті медалі накладна металева табличка сріблястого відтінку з написом “ТУРНІР З ВОЛЕЙБОЛУ ПАМ’ЯТІ МЕНІВА З. І. м. ЛЬВІВ, 28.02.2014 р.”.

Рис. 8.

Низку нагрудних знаків було виготовлено з нагоди проведення зустрічей випускників-радіотехніків різних років випуску.

Перший значок випускників (рис. 9) виготовили 1975 року з нагоди 20-річчя випуску радіотехнічного факультету Львівської політехніки, 1955 року. В центрі значка на голубому фоні стилізоване зображення головної будівлі Львівської політехніки. Зліва за будівлею стилізована антена, від якої поширюються радіохвилі у вигляді кілець синього кольору. Знизу під будівлею напис “20 лет”, згори “1955–1975”, навколо – “ВЫПУСКА РАДИОТХНИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА ЛОЛПИ”. Форма значка кругла, діаметр 40 мм, матеріал – жерсть.

Рис. 9

Рис. 10

У 1978 році виготовлено значок з нагоди 20-річчя випуску радіотехнічного факультету Львівської політехніки, 1958 року. Зліва на значку на червоному фоні зображено символ радіотехніки – радіолокаційну станцію, обрамлену кольоровими кільцями, від якої у вигляді білих сегментів поширюються радіохвилі. Справа напис: “20 ЛЕТ: 1958 – 1978”, навколо - “ВЫПУСКА РАДИОТХНИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА ЛОЛПИ”. Форма значка кругла, діаметр 40 мм, матеріал – жерсть.

З нагоди 30-річчя випуску радіотехнічного факультету Львівської політехніки, 1955 року силами випускників виготовлено спеціальний значок у двох варіантах (рис. 11, 12). На одному фон значка голубий, на іншому – коричневий. В центрі значка стилізовані цифри “30” білого кольору з червоною окантовкою, які означають 30-річчя випуску. Всередині цифри “0” схемне позначення біполярного транзистора – основного активного елемента радіоелектронних пристроїв. Нижче – стилізована аббревіатура “РТФ” – радіотехнічний факультет. Згори – цифри “1955–85”, які означають рік випуску та рік відзначення 30-річчя випуску. Навколо написи: згори – “ЛЬВОВСКИЙ ОРДЕНА ЛЕНИНА”, внизу – “ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ”. Форма значків кругла, діаметр 40 мм, матеріал – жерсть.

Рис. 11

Рис. 12

Випускники радіотехнічного факультету 1967 року виготовили спеціальний нагрудний знак (рис. 13) з нагоди 20-річчя свого випуску, який відзначали в 1987 році. На значку схемне зображення польового транзистора, між виводами якого напис “ВИПУСК 1967”. Під ним аббревіатури “ЛПИ РТФ”, що означають: Львівський політехнічний інститут, радіотехнічний факультет. Справа червоного кольору римські цифри “XX”, які вказують на 20-річчя випуску. Форма значка прямокутна, розмір 23×12 мм, матеріал – легкий немагнітний сплав на основі алюмінію.

У 2017 році випускники радіотехнічного факультету 1982 року виготовили значок з нагоди 35-річчя випуску. В центрі значка (рис. 14) зображено логотип інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки. Згори напис “РТФ 1982”, знизу аббревіатура “ІТРЕ” – інститут телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки та рік “2017”. Форма значка кругла, діаметр 25 мм, матеріал – латунь.

Рис. 13

Рис. 14

Випущені нагрудні знаки та медалі стали історичними символами та матеріальними свідченнями важливих подій та звершень у житті колективу радіотехнічного факультету – сьогодні Інституту телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки Національного університету “Львівська політехніка”.